

Література

1. Гриник, О. І. Роль інновацій у діяльності підприємства [Текст] / О. І. Гриник // Шляхи активізації інноваційної діяльності в освіті, науці, економіці : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [м. Вінниця, 12 квітня 2016 р.] : у 2-х т. / орг. ком. : А. І. Крисоватий, З.-М. В. Задорожний, Б. В. Погрішук [та ін.]. - Вінниця : ВННІЕ ТНЕУ, 2016. - Т. 1. - С. 99-100.
2. Шилова О.Ю. Інноваційний потенціал підприємства: сутність і механізм управління / О.Ю. Шилова, Є.С. Чермошенцева // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 1. – С. 220–227.
3. Гурочкіна В.В. Інноваційний потенціал підприємства: сутність та система захисту / В.В. Гурочкіна // Економіка: реалії часу. – 2015. – № 5(21). – С. 51–57.
4. Романова Т.В. Шляхи підвищення інноваційної активності промислових підприємств України / Т.В. Романова, Л.О. Іванець // Ефективна економіка. – 2015. – № 1.
5. Гук О.В., Дейнека О.С., Лексін Р.І. Інноваційний потенціал як інструмент забезпечення інноваційного розвитку підприємства / О.В. Гук, О.С. Дейнека, Р.І. Лексін // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. - № 14.

УДК 338.439

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Пилявець І.М – викладач; Головащенко О.А. – викладач
Вінницький національний аграрний університет

Обліковий процес складається з багатьох блоків, які мають бути конкретизовані й подані в технологічних та структурних аспектах. Склад цих блоків та об'єктів управління визначається галузевою (промисловість, сільське господарство, будівництво тощо), рівневою (бригада, дільниця, цех, ферма, підприємство, асоціація) ієрархією та іншими ознаками господарської ланки.

У межах основних господарських формувань – підприємств – середнього масштабу на організацію технології облікового процесу впливають вид діяльності (основна, допоміжна, обслуговуюча, забезпечувальна), структура організації виду діяльності, характер технології (перервна або безперервна).

Обліковий процес в діяльності аграрних підприємств як технологічна сукупність складається з трьох етапів: первинного, поточного та підсумкового.

На кожному етапі основні об'єкти організації облікового процесу такі:

- 1) облікові номенклатури;
- 2) носії облікових номенклатур;
- 3) рух носіїв;
- 4) технологія облікового процесу

Обліковий процес як організаційну сукупність подано на рис. 1

Першим етапом облікового процесу в підприємстві є первинний облік. Його зміст на підприємствах становлять первинне

спостереження та сприйняття господарського факту (явища або процесу), вимірювання в натуральному та вартісному вираженні, фіксування в носіях облікової інформації — документах. Сприйняття та вимірювання можливі лише тоді, коли об'єкти обліку конкретизовані у вигляді облікових номенклатур. Тому першим об'єктом організації первинного обліку є облікова номенклатура.

Поточний облік (реєстрація даних первинного обліку в системі рахунків — в облікових реєстрах) — другий етап облікового процесу. На його здійснення в разі ручної обробки витрачають майже половину часу. Це свідчить про те, що його організація є дуже важливим об'єктом.

Під поточним обліком розуміють обробку, реєстрацію та запис даних первинного обліку, тобто носіїв інформації, в облікові реєстри, групування та їх перегрупування з метою отримати потрібну результатну інформацію.

Підсумковий етап облікового процесу іноді називають балансовим узагальненням (звітністю). Це заключний етап облікового процесу, який можна охарактеризувати як упорядковану сукупність операцій з формування показників, що відображують результати виробничої та господарської діяльності підприємства за певний період

Виробництво рослинницької продукції в діяльності аграрних підприємств – є одним з основних напрямків виробництва. Важливу роль у виробничому процесі на підприємстві відіграє точний і своєчасний облік витрат і виходу продукції. [2]

Безпосередньо виробничі витрати при виробництві продукції рослинництва здійснюються протягом тривалого часу, причому вкрай не рівномірно; відшкодування коштів – вихід продукції відбувається в момент, який визначається природними умовами дозрівання рослин.

Ці особливості не можна не враховувати при організації обліку витрат у рослинництві.

Безпосередньо облік виробництва продукції рослинництва повинен забезпечити виконання наступних завдань:

1. Економічно обґрунтовано розмежовувати витрати по основним культурам.

2. Узагальнення даних по основних статтях витрат: при виробництві.

3. В повній мірі та своєчасно враховувати надходження урожаю.

4. Узагальнення та систематизація інформацію для обчислення собівартості.

5. Інформаційне забезпечення адміністрації підприємства для прийняття управлінських рішень.

6. Спостереження й контроль за фактичним рівнем витрат порівняно з їх нормативами й плановими розмірами для виявлення відхилень і формування економічної стратегії на майбутнє.

7. Достовірний облік виходу продукції за її видами з урахуванням якості.

8. Виявлення й оцінка економічних результатів виробничої діяльності структурних підрозділів. [3, с. 39]

В плані обліку на підприємстві має бути забезпечено єдність:

- принципів угруповання і розподілу комплексних статей витрат;
- калькульованих об'єкта і калькуляційної одиниці;
- принципів калькулювання собівартості одиниці продукції;
- номенклатури витрат на виробництво;
- змісту витрат на обслуговування і управління виробництвом;

Об'єктами обліку на аграрних підприємствах при виробництві продукції рослинництва є:

- види робіт при вирощуванні культур (оранка, боронування, культивування, сівба, збирання врожаю);
- окремі культури;

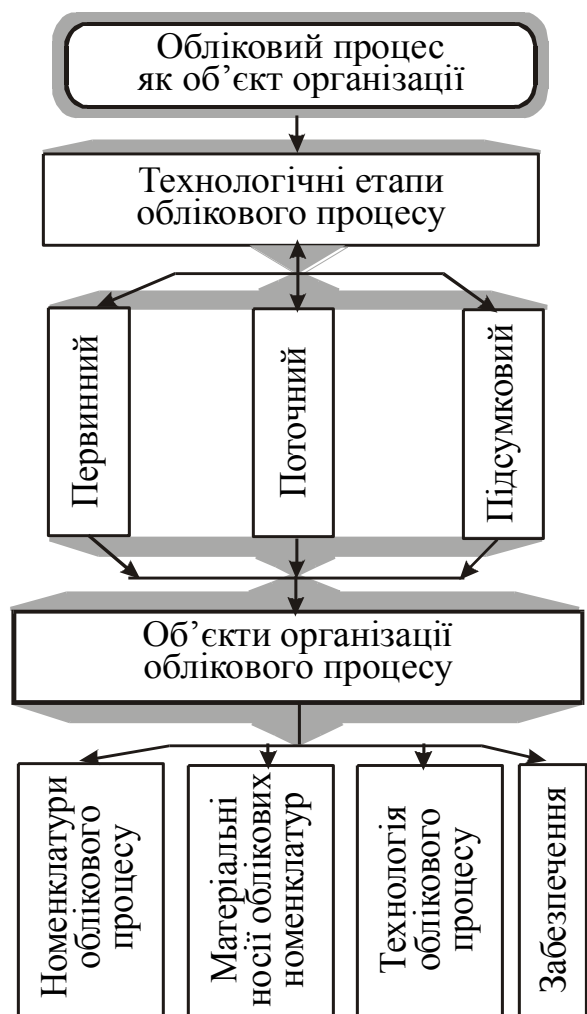

Рис. 1. Обліковий процес на аграрних підприємствах [4, с.106]

- галузь виробництва продукції рослинництва в цілому;

- певні види незавершеного виробництва (витрати під урожай наступного року, оранка на зяб, внесення добрив, лущення тощо).

У рослинництві як правило виділяють 3 групи витрат:

1. Витрати минулих років під урожай поточного року і майбутніх років (незавершене виробництво минулого року);

2. Витрати поточного року під урожай поточного року;

3. Витрати поточного року під урожай майбутніх років (незавершене виробництво поточного року);

Вміло організований облік витрат та виходу продукції рослинництва, повинен забезпечити оперативне, достовірне та повне надходження інформації щодо кількості та вартості одержаної продукції (виконаних робіт і наданих послуг), трудових, матеріальних та грошових витрат на виробництво продукції по підприємству в цілому та окремих його структурних підрозділах.

Література

1. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: наказ Міністерства аграрної політики України від 18 травня 2001 р. № 132 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc>
2. Васильков В.Г. Організація сільськогосподарського виробництва [Електронний ресурс] / В.Г. Васильков // Режим доступу: <http://library.if.ua/books/106.html>.
3. Жукова О. Облік виробництва сільськогосподарської продукції / О. Жукова // Бухгалтерія. – 2005. – № 30 (653). – С. 38-43.
4. Сопко В., Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. — К.: КНЕУ, 2000. — 260 с.

УДК 657.433.012.7

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI

Циганчук В.А. – викладач

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Формування системи ринкових взаємовідносин в Україні зумовлює необхідність реформування українських підприємств. Перехід від падіння до зростання українського виробництва потребує вироблення стратегії післякризового розвитку виробництва, спрямованої на забезпечення глибоких якісних зрушень у системі економічних відносин. Серед пріоритетних напрямків даної стратегії українські фахівці з економічних питань відзначають фінансове оздоровлення підприємств, і, насамперед, подолання затяжної і глибокої кризи неплатежів [3, 15 с.].

Загальні питання організації системи внутрішнього контролю за розрахунками з кредиторами розглядали такі вчені-науковці, як Береза С.Л., Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Гуцаленко Л.В., Дедков Є.П., Джога Р.Т., Добровольська О.В., Завгородній В.П., Кузьмінський А.М., Максимова В.Ф., Нападовська Л.В., Онишук В.М., Усач Б.Ф., Шевчук В.О., Яструбський М.Я. та інші. У працях українських вчених висвітлено ряд питань із організації та впровадження внутрішнього контролю на вітчизняних підприємствах. Так, наприклад, Гуцаленко Л.В., Шадурська Л.І. досліджували організаційні та методичні підходи щодо контролю кредиторської заборгованості на аграрних підприємствах [1]; Белокоз О. розглядає теоретико-методологічні та організаційно-практичні проблеми запровадження внутрішнього аудиту кредиторської заборгованості торговельних підприємств [2].

Облік кредиторської заборгованості є одним з найбільш складних та суперечливих питань, що зумовлено проблемою неплатежів. Як свідчать проведені фахівцями з обліку та аналізу теоретичні та практичні дослідження, питанням організації обліку та контролю кредиторської заборгованості приділялася недостатня увага,

внаслідок чого ускладнюється дотримання основних методичних принципів ведення обліку, спотворюється інформація про фінансовий стан підприємства, стан розрахунків, знижується ефективність прийняття управлінських рішень.

Серед основних недоліків існуючої системи обліку та аналізу кредиторської заборгованості виділяють такі [1, 8 с.]:

а) для прийняття зацікавленими особами адекватних та вчасних рішень щодо існуючої політики управління в процесі антикризового регулювання фінансово-господарського стану істотне значення мають актуальність і якість інформації про стан розрахунків з кредиторами, що формується на базі даних бухгалтерського обліку конкретних суб'єктів господарювання. Однак форма бухгалтерського обліку кредиторської заборгованості, яку рекомендували нормативно, не враховує специфіки даного пасиву, що зумовлює наявність різних ознак його класифікації і велику кількість методів оцінювання;

б) невирішені проблеми відображення в обліку довгострокової кредиторської заборгованості, оцінки поточної кредиторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги;

в) застосовувати в наших умовах традиційні за кордоном методики аналізу заборгованості не завжди доцільно через відсутність необхідного обсягу вірогідної і доступної інформації щодо розрахунків з кредиторами.

Використання вітчизняних методик не дає змоги однозначно оцінити стан кредиторської заборгованості, а також ступінь його впливу на фінансово-господарський стан підприємств. Зазначені проблеми вказують на необхідність пошуку специфічних засобів аналізу кредиторської заборгованості, спрямованих на отримання інформації